

Jacob Hallum Bendtsen
Lundbyesgade 22
6400 Sønderborg

Kystdirektoratet
J.nr. 23/07417-3
Ref. Martin Cenholt
Kjeldgaard
11-10-2023

**Afslag til opførelse af saunahytter inden for strandbeskyttelseslinjen
Mommarm Marina på matr. nr. 2, Mommarm, Lysabild i Sønderborg
Kommune**

Ansøgning

Du har den 28. september 2023 ansøgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at etablere to saunahytter inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 2, Mommarm, Lysabild, Mommarmvej 380, 6470 Sydals, i Sønderborg Kommune.

Du har anmodet om sagens fremme, da projektet er tildelt LAG midler, der skal anvendes i 2024.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ejendommen matr. nr. 2, Mommarm, Lysabild ligger på Mommarmvej 380, 6470 Sydals, i Sønderborg Kommune – Mommarm Marina. Ejendommen er blandt andet bebygget med en restaurant beliggende umiddelbart ud til og syd for havnebassinet.

Havnen er i dag omfattet af strandbeskyttelseslinjen, som blev fastlagt på havnen i forbindelse med den generelle udvidelse af linjen til 300 m den 28. juli 2003 i Sønderjyllands Amt.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

Figur 1. Ortofoto 2022. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De orange streger markerer de vejledende matrikelskel.

Kystdirektoratet meddelte den 14. oktober 2021 dispensation til at opstille to saunahytter på parkeringsarealet i tilknytning til marinaen på samme ejendom. Dispensationen blev meddelt til et samlet projekt bestående af to saunahytter, en rampe der skaber adgang for handicappede fra parkeringspladsen til strandbredden, samt et træfortov henover stranden til badebroen, ud for ejendommen.

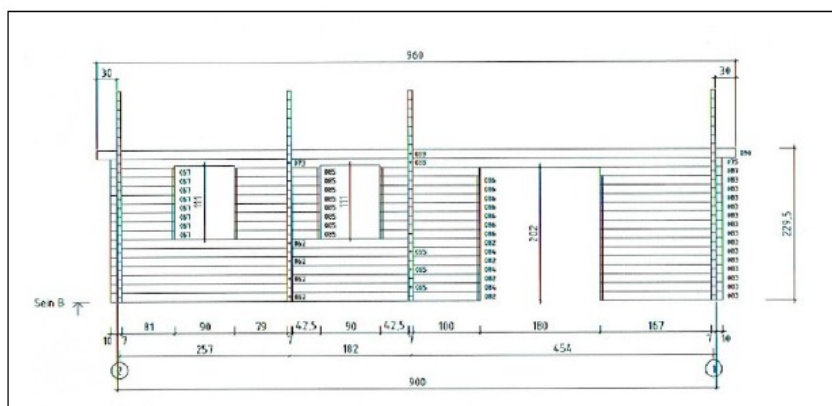
Hytterne skulle efter ansøgningen og dispensationen opstilles på den eksisterende parkeringsplads i tilknytning til marinaen.

Omklædningshytterne er til henholdsvis ”Damer” og ”Herrer” og indrettes begge med sauna, toilet og omklædning. Hytterne er offentligt tilgængelige mod brugerbetaling. Omklædningshytterne er 5,5 m brede og 9 m lange brede. Den samlede højde til tagryg bliver ca. 3,6 m.

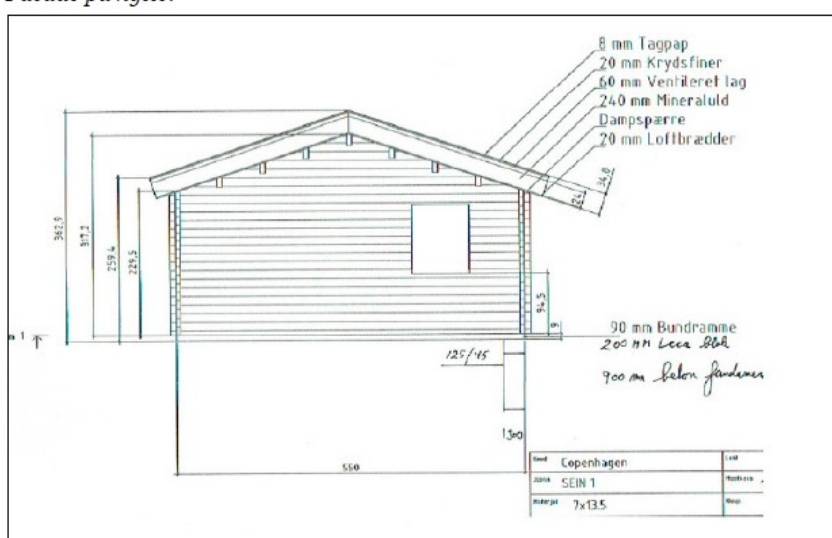
Ejendommen er omfattet af en eksisterende lokalplan for Mommark Skudehavn, lokalplan nr. LY 8 for Maritimt feriecenter ved Mommark Skudehavn vedtaget den 8. juni 1988.

Hytterne skal opstilles indenfor lokalplanens delområde C3, der er udlagt til fælles friarealer, med adgang til offentlig parkering, badestrand og toilet.

Ansøger har ønsket at hytterne flyttes fra parkeringsarealet og ca. 50 m mod syd, således at de i stedet opstilles ved parkeringspladsens afgrænsning mod syd, på samme ejendom og indenfor det lokalplanlagte område.

Facade på hytte.

Figur 2, facade på hytterne, fra ansøgningen

Figur 3, ansøgt placering vist med blå prik.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als) ligger ca. 550 m mod øst. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 173 og fuglebeskyttelsesområde nr. 64.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Havnelokalplan

Efter naturbeskyttelseslovens § 15 b, stk. 1 gælder forbuddet ikke for havneanlæg, og de arealer, der ved lokalplan er udlagt til havneformål. Det konkrete areal er ved lokalplan udlagt til friarealer i delområde C3, hvorfor Kystdirektoratet konkret finder, at delområdet ikke er udlagt til havneformål.

Undtagelsen finder således ikke anvendelse på sagen, som skal behandles efter den restriktive dispensationsadgang i § 65 b, stk. 1.

Om der kan meddeles dispensation

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Der er søgt om dispensation til at opføre to saunahytter, der er frit tilgængelige for områdets besøgende, mod brugerbetaling.

Kystdirektoratet har overvejet, om de ansøgte saunahytter er omfattet af den lempeligere dispensationsadgang jf. ovenstående praksis. Kystdirektoratet finder

efter en konkret vurdering, at de ansøgte saunahytter med omklædning dels er for store til at være omfattet af den lempeligere praksis, ligesom anvendelsen som omklædning og saunahytter som udgangspunkt ikke udgør faciliteter, der er omfattet af administrativ praksis for mindre faciliteter til støtte or friluftslivet, se eksempelvis Miljø- og Fødevarerklagenævnets 23/04069. Kystdirektoratet finder endvidere, at den ændrede placering, hvor hytterne opføres i en ikke ubetydelig afstand fra marinaen, og omtrent 50 m længere fra eksisterende bebyggelse end ved den tidligere behandling af sagen i 2021, medfører at bygningerne etableres uden tilknytning til anden bebyggelse eller faciliteter på ejendommen. Bygningerne vil på baggrund heraf være mere fremtrædende i kystlandskabet, hvilket i sig taler for et afslag.

Kystdirektoratet meddeler på ovenstående baggrund, og efter en samlet vurdering, afslag til de ansøgte saunahytter.

Med venlig hilsen

Martin Cenholt Kjeldgaard
Specialkonsulent
mackj@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Sønderborg, soenderborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sønderjylland Øst, soenderjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Sønderborg, soenderborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 197,
Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als**

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 173		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 64		
Fugle:	Edderfugl (T)	Hvinand (T)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))